

Webinar NVTZ Duurzaamheid

(Deel 1)

Judith Lammers

Do 16 februari 2023

We are on a highway to climate hell with our foot on the accelerator. ”

***- António Guterres -
UN Secretary-General***

07/11/2022

**Gezondheidsorganisaties en medische tijdschriften
luiden in 2021 **noodklok**:**

onmiddellijke actie is nodig om verdere
klimaatverandering, vervuiling en biodiversiteitsverlies
tegen te gaan

We zijn dé sector die met de gevolgen te kampen heeft

Longklachten

Hart &
vaatziekten

Kanker

Mentale
klachten

Infectieziekte
& Zoönosen

Parkinson

Hittestress

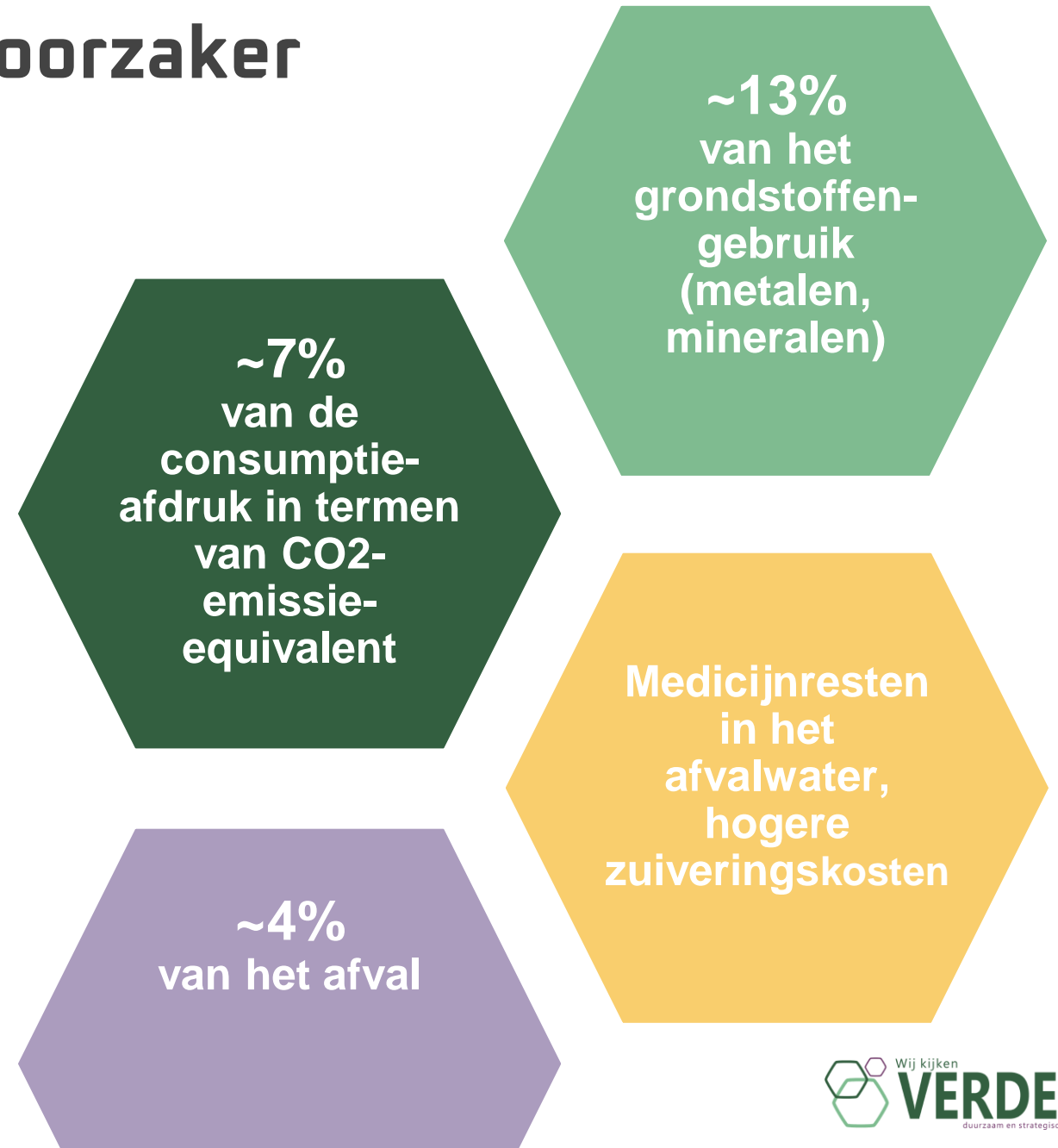
Tropische
ziekten

We zijn zelf ook medeveroorzaker

De zorgsector is in Nederland verantwoordelijk voor:

Poll: Hoe ver is de organisatie met verduurzaming

- A Nog starten
- B In opstart / net opgestart)
- C Flink aan de slag
- D Halverwege
- E Bijna klaar
- F Weet ik niet

Poll: Heeft de organisatie waar u toezichthouder bent een definitie voor duurzaamheid?

- A** Ja
- B** Nee
- C** Weet ik niet

Poll: Waar denkt u (nog) niet aan bij duurzaamheid in uw zorgorganisatie

- ❑ Zonnepanelen op gevel en windenergie
- ❑ Aardwarmte (vb WKO)
- ❑ Duurzaam woon-werkverkeer
- ❑ Duurzaam vervoer van leveranciers
- ❑ Bio was- en schoonmaakmiddelen
- ❑ Biologische, lokale, plantaardige keuken
- ❑ Energiezuinige (afstelling) systemen
- ❑ Ziektepreventie
- ❑ Bewustwording bij verwanten
- ❑ Circulaire materialeninkoop
- ❑ Reductie medicijnimpact
- ❑ Afvalreductie (zero waste)
- ❑ Biobased bouwen
- ❑ Wateropslag en vergroening

Definitie duurzaamheid

Produceeren en consumeren binnen de herstelkracht van de aarde

Dutch Overshoot Day is April 12

We would need **3.6 Earths** if everyone lived like people in the Netherlands

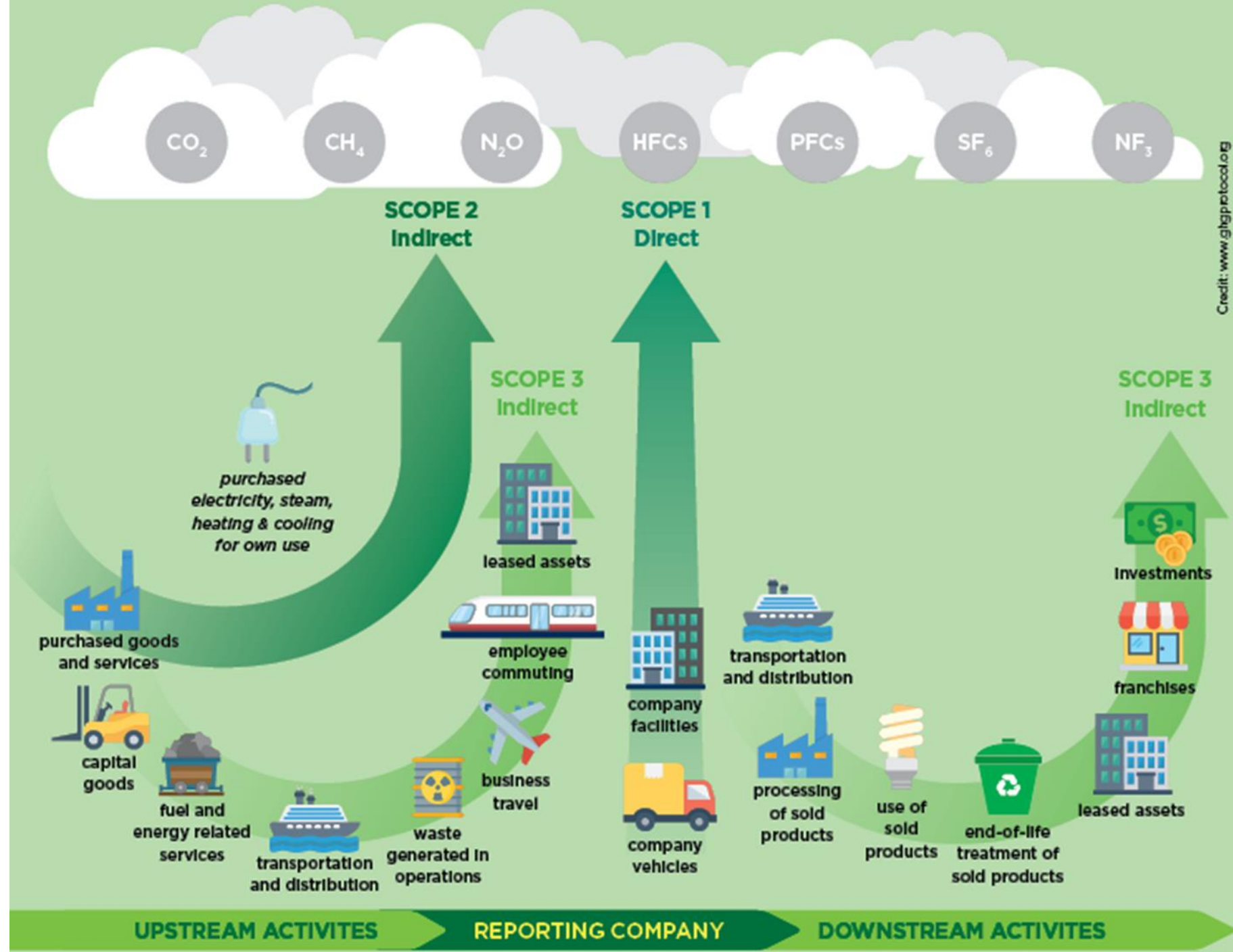

=

Engage of brede
definitie
uitstoot:

Emissie
"scopes"

Ter achtergrond: de impact thuis

Plastic vervuiling
ter indicatie*

Water
ter indicatie*

*Binnen de ReCiPe-methode
niet op te tellen bij de andere
impacts

CO₂ Uitstoot broeikasgassen
tijdens gebruik

CO₂ Verborgene uitstoot
broeikasgassen

Diverse soorten
vervuiling

Landgebruik en
ontbossing

Green deal zorg 3.0

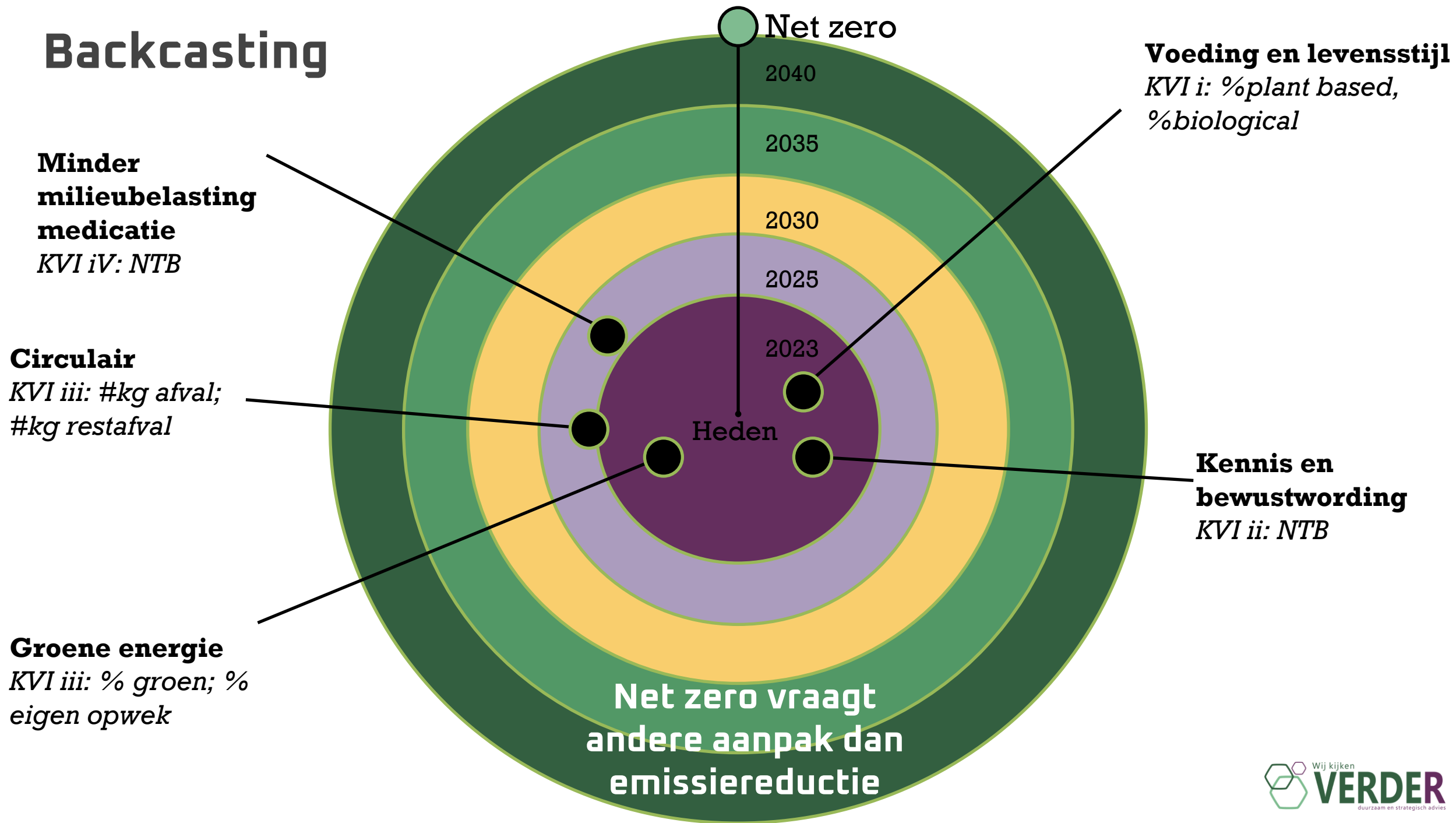
(ver)duurzame(n) zorg = met inachtneming van wet- en regelgeving inzetten op zorg met de laagst mogelijke impact op klimaat, milieu en leefomgeving.

Subdoelen

- 1 Meer inzet op **gezondheidsbevordering** van patiënten/cliënten, zowel in de thuissituatie als in en rondom de eigen zorglocatie(s), in termen van **omgeving, voeding en leefstijl**, alsmede inzet op gezondheidsbevordering van de eigen medewerkers in de zorg, om hen langer in goede gezondheid te houden;
- 2 Het vergroten van de **bewustwording en kennis** over de impact van de zorg op het klimaat en milieu en de impact van klimaat en milieu op de gezondheid **bij** (aankomende) **zorgprofessionals**, bij **patiënten/cliënten** en in de **samenleving**;
- 3 **55% minder CO2-uitstoot** in 2030 t.o.v. 2018 en **klimaatneutraal** in 2050;
- 4 **50% minder primair grondstoffenverbruik** in 2030 t.o.v. 2016 en **maximaal circulaire zorg** in 2050;
- 5 **Verminderen** van de **milieubelasting** van medicatie(gebruik)

Backcasting

Poll: Mogen we met onze eigen zorgorganisatie de gezondheid van anderen schaden?

- A** Ja, als we maar goed voor onze eigen cliënten zorgen.
- B** Ja, maar zo min mogelijk, maar onze zorg mag niet duurder worden.
- C** Ja, maar zo min mogelijk ook al wordt onze zorg duurder.
- D** Nee, gezondheid van elk mens telt.
- E** Moeilijke vraag. Ik heb hier geen antwoord op.

Potentiële vragen (in stappen)

Uitgangspunt RvT
Hoe staat de RvT t.o.v. de verduurzaming in de zorg. Is belang en maatschappelijke rol helder? Is er voldoende expertise in RvT?

Analyse en prioritering
Waar staat de organisatie nu (welke impact scope 1-4), welke expertise is er al, hoe gaat er geprioriteerd worden. Huidige compliance met (toekomstige) regelgeving, kostenraming, etc.

Ontwikkeling financieringsplan
Welke financieringsmogelijkheden zijn er? Subsidies, NGOs die kunnen helpen. Hoe worden investeringen voorkomen die niet leiden tot net zero.

Jaarrekening.
Is de accountant goed op de hoogte; wordt er open gerapporteerd (geen greenwashing). Ligt implementatie op schema? worden de tussendoelen gehaald?

1

2

3

4

5

6

7

8

Wat is de visie van de bestuurder
incl definitie duurzaamheid en kwaliteit; hoe past verduurzaming bij de kernwaarden; hoeveel schade is toelaatbaar? Welke financiële ruimte wordt gegeven?

Plan van aanpak
Sluit plan aan bij de visie en definitie? Hoe wordt de organisatie, cliënten, verwanten meegenomen? Wat heeft bestuurder nodig voor *leading by example*? Welke governance structuur; integrale benadering versus enge/bedrijfsvoeringsbenadering? Sluit het plan aan bij toekomstige wetgeving?

Analyse en procesmonitoring
Welke KPIs zijn gekozen, zijn de juiste data voorhanden etc. Hoe wordt duurzaamheid meegenomen bij investeringen, inkoop en zorg? Hoe verloopt de communicatie

Samenwerking en commitment
Wat kan de organisatie van andere organisaties leren, worden samenwerkingsverbanden onderzocht. Gaat de bestuurder commitment aan via Green deal zorg 3.0?

Vragen/contact?

Judith Lammers

06-16387382

judithlammers.info@gmail.com